

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

sihtasutuse nimi: Maaelu Edendamise Sihtasutus

registrikood: 90000245

tänava/talu nimi, Oru tn 21

maja ja korteri number:

linn: Viljandi linn

maakond: Viljandi maakond

postisihtnumber: 71003

telefon: +372 6484064

faks: +372 6484065

e-posti aadress: mes@mes.ee

veebilehe aadress: www.mes.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	22
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	23
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	24
Lisa 7 Eraldised	25
Lisa 8 Tingimuslikud kohustised ja varad	26
Lisa 9 Kasutusrent	27
Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	27
Lisa 11 Netotulu finantsinvesteeringutelt	28
Lisa 12 Tulu ettevõtlusest	28
Lisa 13 Muud tulud	29
Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused	29
Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud	29
Lisa 16 Tööjõukulud	30
Lisa 17 Muud kulud	30
Lisa 18 Seotud osapooled	30
Aruande allkirjad	32
Vandeaudiitori aruanne	33

TEGEVUSARUANNE

Sihtasutuse tegevuse eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkonna ettevõtlust, luua paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta maaettevõtluse konkurentsivõimet. Eesmärgi täitmiseks parandab sihtasutus ettevõtjate võimalusi ligipääsuks finantsvahenditele, toetab maapiirkonna tasakaalustatud arengut, toetab kutseõpet, kujundab maaelu mainet ja seeläbi parandab ettevõtluskeskkonda ning loob soodsamad elutingimused maal. Maaelu Edendamise Sihtasutus on isemajandav eraõiguslik juriidiline isik. Sihtasutuse 2016. aasta tegevus toimus nõukogu poolt kinnitatud tegevuse eesmärkide ja eelarve alusel.

Tegevusaruanne kajastab majandusaasta tegevust seitsme alaosana:

1. Võlakohustuste tagamine (käendamine);
2. Laenutegevus
 - 2.1 Laenamine sihtasutuse omakapitalist
 - 2.2 Fondide haldamine;
3. Nõuandeteenuse pakkumine;
4. Tegevus riigi poolt antavate ülesannete täitjana;
5. Maaelu maine kujundamine;
6. Arendustegevus;
7. Töökeskkond ja töötajad.

Aruandeaasta tulemiks kujunes 1 061 240 eurot.

1. Võlakohustuste tagamine

Sihtasutuse 2016. aasta tagamistegevus toetus sihtasutuse põhikirjale, sihtasutuse nõukogu 05.02.2015 otsusega kinnitatud väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise korrale (tagatiste kava) ja sihtasutuse 2016. aasta tegevuskavale. Sihtasutuse tagamistegevuse eesmärgiks on võimaldada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääs rahalistele vahenditele riigi sihtasutuse kapitali toel. 2016. aastal sõlmiti 469 tagatislepingut (2015. aastal 443 tagatislepingut) tagamiskohustusega 54,9 miljonit eurot (2015. aastal 47,4 miljonit eurot), mis kasvas 15,8 % võrreldes eelmise perioodiga. 2016. aastal oli keskmine tagatistasumäär 3,21% (2015. aastal 3,24%). Arvestades ettevõtjate taotlusi ja abi võimaldamise kriteeriume langetas sihtasutus tasusid 185 tagatislepingul. Nendel juhtudel said taotlejad riigiabi või vähese tähtsusega abi 1 209 125 eurot (2015. aastal langetati tasusid 108 tagatislepingu puhul ning anti riigiabi või vähese tähtsusega abi 625 741 eurot).

2016. aasta tagamistegevus võimaldas ettevõtjatel saada krediitdiasutustelt laene summas 82,7 miljonit eurot (2015. aastal 79,7 miljonit eurot). Tagatise osakaal 2016. aastal väljastatud laenude mahust moodustas 66,4% (2015. aastal 59,5%). Tagatise keskmine suurus lepingu kohta oli 117,1 tuhat eurot, suurenedes aastaga 9,6%.

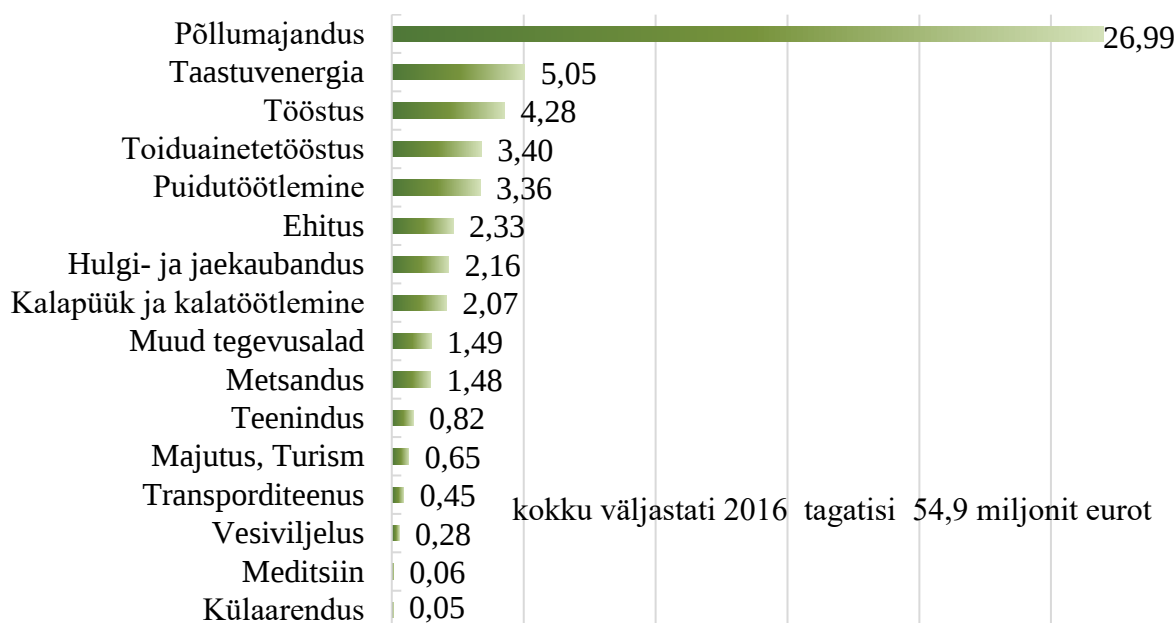
31.12.2016 seisuga oli tagatisportfell 78,4 miljonit eurot (31.12.2015 seisuga 66,8 miljonit eurot). Sihtasutuse poolt tagatud pangalaenude 142,4 miljoni euro suurune jääkväärtus tõusis aastaga 15,3% (2015. aastal 123,5 miljonit eurot). Tagatisportfelli suhe tagatud laenude jääki oli 2016. aastal 55,0% (2015. aastal 54,1%).

2016. aastal väljastati tagatise kokku 352 ettevõttele, kus töötas 2503 inimest. Neist 289 olid mikroettevõtjad, 58 väikeettevõtjad ja 8 keskmise suurusega ettevõtjad.

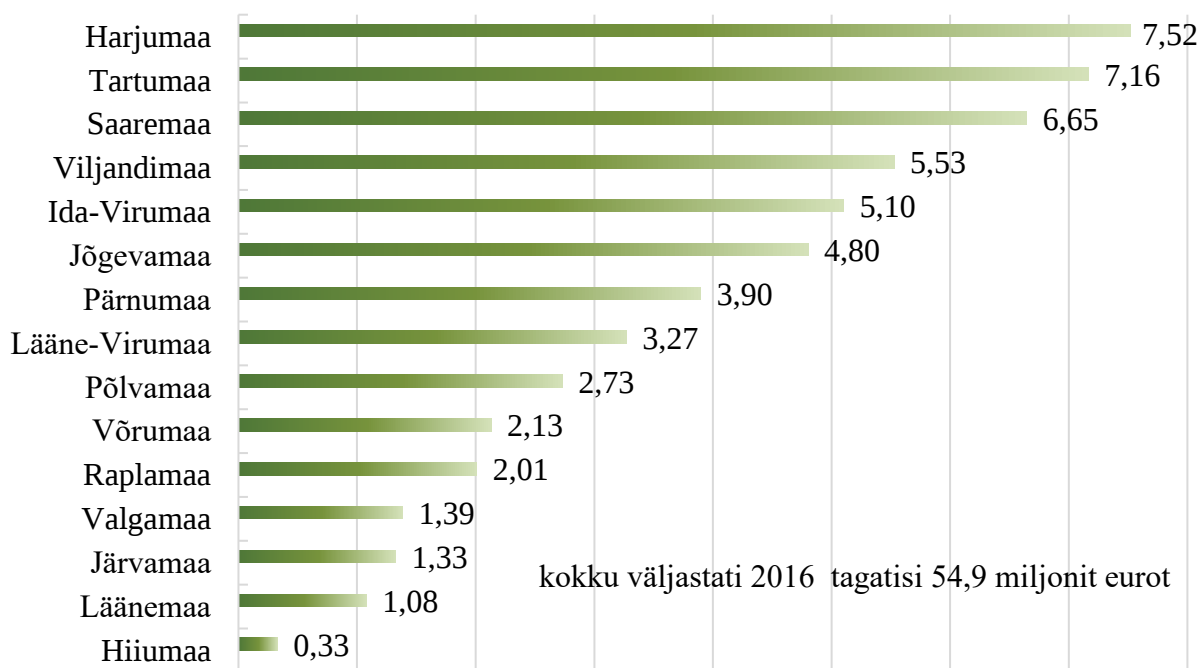
Tagatisabiga saadud finantseeringud võimaldasid luua 170 täiendavat töökohta, millest 113 olid mikroettevõtjate sektoris, 42 väikeettevõtjate ja 15 keskmise suurusega ettevõtjate sektoris.

31.12.2016 seisuga oli tagatisportfellis 621 ettevõtet. Tagatise väljastamise hetkel töötas ettevõtetes kokku 4582 inimest.

Joonistel 1 ja 2 on kajastatud 2016. aastal sõlmitud tagatislepingute tagamiskohustuse summaarne jaotus tegevusvaldkondade ja maakondade lõikes.

Joonis 1. Tagamiskohustuse jaotus tegevusvaldkonniti (miljon eurot)

Joonis 2. Tagamiskohustuse jaotus maakonniti (miljon eurot)

2. Laenutegevus

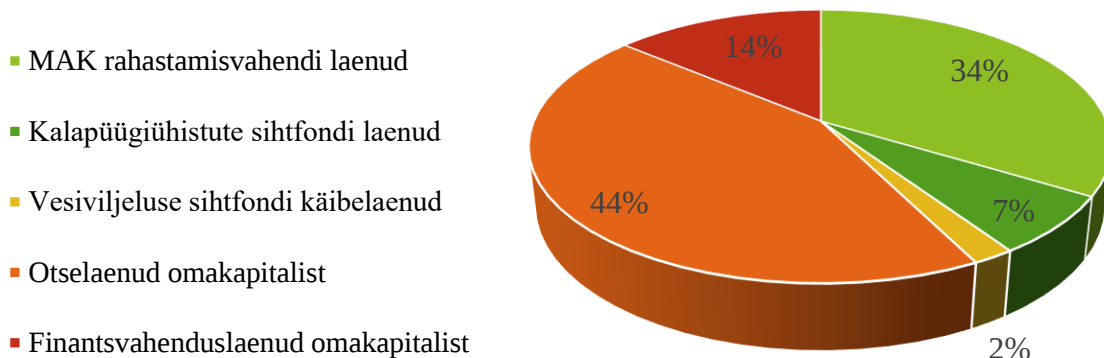
Laenutegevus ei ole sihtasutuse põhitegevuseks. Laene väljastatakse põllumajandusega tegelevatele ja teistele maapiirkonna ettevõtetele juhul, kui esineb turutõrge või kui finantsasutused ei ole sektoris kujunenud majandussituatsiooni tõttu valmis sektorit täiendavalt finantseerima. Sihtasutus väljastab laene nii omakapitalist kui ka rahastamisvahenditest. Laenutegevuse eesmärgiks on aidata võimaluste piires kaasa põllumajandusettevõtluse ja laiemalt ettevõtluse jätkumisele maapiirkondades.

Krediidi- ja finantseerimisasutuste vahendusel laenamine on suunatud pigem väiksematele krediidi- ja finantseerimisasutustele, kellel võib olla probleeme kaasata oma ettevõtluslaenude tarbeks vahendeid rahvusvahelistelt finantsturgudelt, kuna pakutavad mahud on liiga suured või krediidasutused ei oma piisavalt kõrgeid rahvusvahelisi reitinguid.

Sihtasutuse laenutegevus tugineb põhikirjale ning sihtasutuse iga-aastasele eelarvele, tegevuskavale ja nõukogu 2015. aasta mais kinnitatud laenu taotlemise ja taotluse menetlemise korrale, mis kohaldub kõikidele sihtasutuse poolt antavatele laenudele. Samuti lähtub sihtasutus laene andes sihtasutuse nõukogu 2015. aasta novembri otsusest, millega kinnitati sihtasutuse finantsoodete (sh laenude) sihtrühmad.

Rahalises väljenduses toimus 2016. aastal laenutegevuse mahu oluline suurenemine võrreldes eelneva aastaga, mis oli osaliselt tingitud põllumajandussektori raskest olukorrast. Laene anti välja omakapitalist ja rahastamisvahenditest kokku 16,4 miljonit eurot ning sõlmiti 102 uut laenulepingut. 2015. aastal oli laenukäive 7,6 miljonit eurot ja sõlmiti 69 laenulepingut.

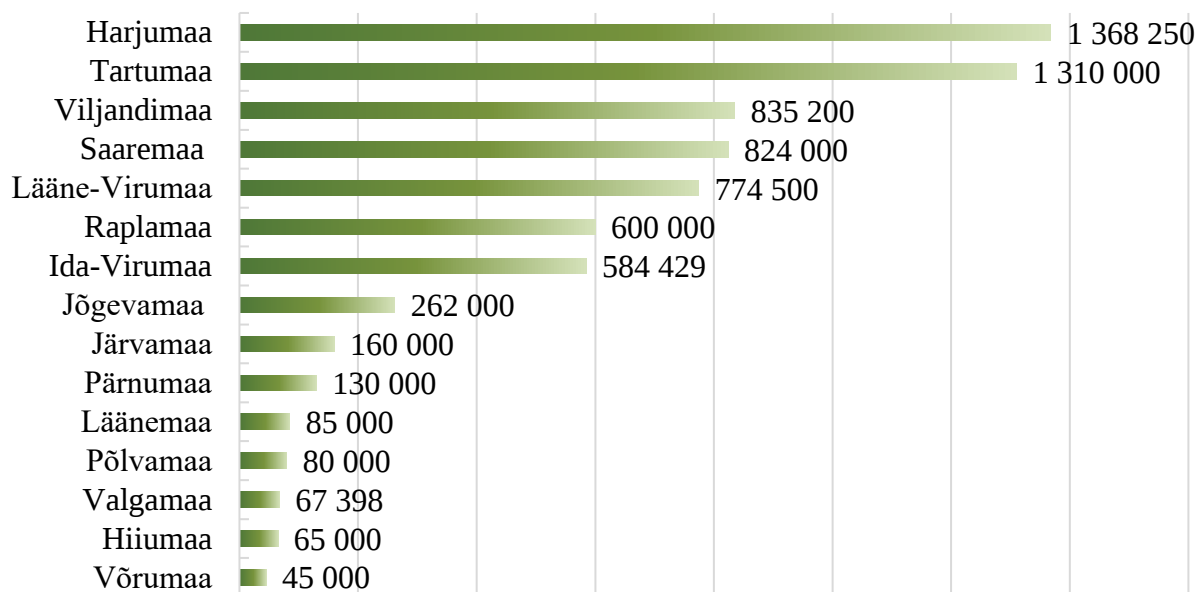
Kogu laenuportfell kasvas aastaga 31,2%, ehk 24,7 miljonilt eurolt 32,4 miljoni euroni. Laenuportfelli kasv oli peamiselt tingitud MAK rahastamisvahendist laenude väljastamisega. 2016. a. välja antud laenudest laenutoodete lõikes annab ülevaate joonis 3.

Joonis 3. Väljastatud laenud laenutoodete lõikes (osakaal %)

2.1 Laenamine sihtasutuse omakapitalist

2016. aastal laenati pankade kaudu 2,2 miljonit eurot ehk 23,5% sihtasutuse omakapitalist antud laenude mahust. Peamiselt kasutati sihtasutuse ressursi põllumajandussektori ettevõtete rahastamiseks summas 1,6 miljonit eurot. Sihtasutus andis 2016. aastal otselaene omakapitalist kokku 7,2 miljonit eurot, mis moodustas sihtasutuse omakapitali laenude mahust kokku 76,4 %. MTÜde tegevuskuludeks anti laene 0,4 miljoni euro ulatuses nendele, kes saavad toetust Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetme 4 (LEADER meede) tingimustel. Põllumajandusega tegelevatele ettevõtetele väljastati otselaene summas 5,0 miljonit eurot.

Joonisel 4 on sihtasutuse poolt 2016. aastal antud otselaenude jaotus maakondade lõikes.

Kõige rohkem laenati Harju- ja Tartumaal asuvatele ettevõtetele.

2.2. Fondide haldamine

Sihtasutus valitseb finantskorraldusvahendeid sihtasutuse põhikirja punktis 2.2.2 sätestatu alusel oma varast lahus ega seo finantskorraldusvahendi rakendamist oma vara arvel tehtava tehinguga ja vastupidi.

Sihtasutus on sõlminud Maaeluministeeriumiga alltoodud rahastamislepinguid erinevate sihtfondide haldamiseks. Rahastamislepingutest tulenevalt on sihtasutuse ülesandeks laenu taotluste menetlemine, taotlejate krediitvõimelisuse hindamine, laenu vormistamine, pantide seadmise korraldamine, laenu väljastamine, monitooring ja laenulepingute haldamine. Samuti iga-aastane laenuportfelli audit ning hinnangute andmine laenuportfelli väärtusele ja kvaliteedile.

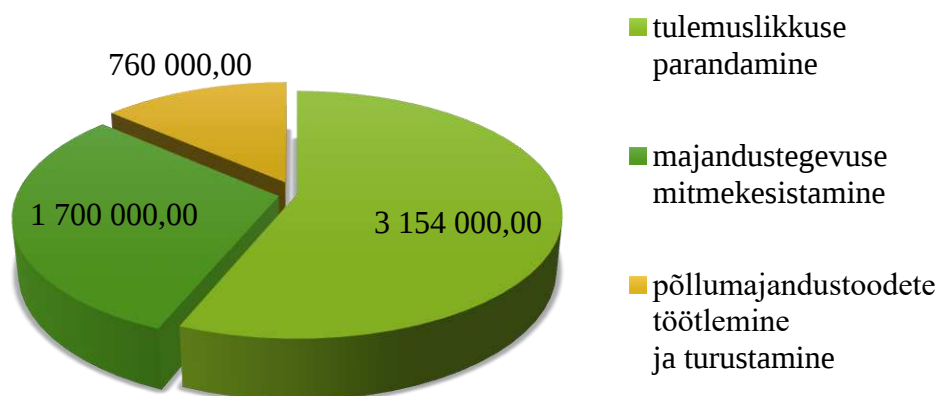
Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 10.12.2012 sõlmitud rahastamislepingu nr 381 alusel vesiviljelusega tegelevate ettevõtete laenu sihtfondi (edaspidi ka kalanduse sihtfond). Sihtasutusel on finantskorraldusvahendite rakendamisega seoses õigus valitsemistasule, mille arvelt kaetakse finantskorraldusvahendite rakendamisega seonduvad kulud. Sihtasutus saab valitsemistasusid sihtfondi varade arvelt, arvestusega 1% sihtfondi tehtud rahalistelt sisse maksetelt. Sihtfondi on ministeeriumi poolt eraldatud vahendeid summas 4,9 miljonit eurot. 2015. aasta lõpuks olid kõik sihtfondi vahendid välja laenatud. Täiendavalt anti laenu ka sihtfondi laekunud intresside arvelt. Sihtfondi laenuportfell oli 2016. aasta lõpuks 4,1 miljonit eurot ja laenulepinguid on kokku 14. Seisuga 31.12.2016 oli sihtfondi laenude allahindlus 488 900 eurot ja laene oli mahakantud summas 463 000 eurot. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti perioodi jooksul tekkepõhiseid intresse 181 029 eurot. 31.12.2016 seisuga oli kalanduse sihtfondi puhasväärtus 2 829 986 eurot.

Kalanduse sihtfondi tagasilaekunud fondivahenditest moodustati uus vesiviljelusettevõtete käibekapitali laenu finantseerimise sihtfond (KFI käibelaenu sihtfond). 31.12.2016 seisuga on KFI käibelaenu sihtfondi vahenditest sõlmitud 5 laenulepingut ja laenuportfelli suurus 300 000 eurot. KFI käibelaenu sihtfondi laenudele on 31.12.2016 seisuga moodustatud allahindlusi summas 168 750 eurot. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti perioodi jooksul tekkepõhiseid intresse summas 4 604 eurot. KFI käibelaenu sihtfondi puhasväärtus 2016. aastal oli 569 219 eurot.

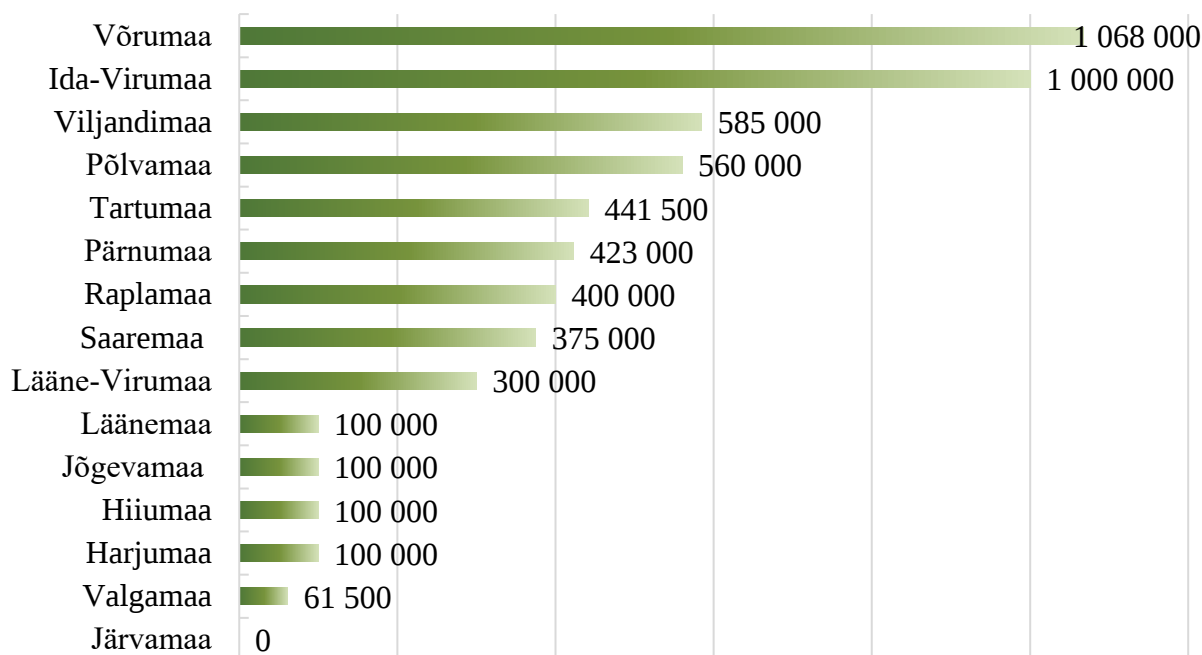
2015. aasta lõpus allkirjastas sihtasutus Maaeluministeeriumiga rahastamislepingu nr 137, kalanduse tootjate ühenduste investeringute kaasfinantseerimise laenu sihtfondi haldamiseks. Sihtfondi eraldati ministeeriumi poolt vahendeid summas 1,1 miljonit eurot. 2016. aastal väljastati sihtfondist laene summas 1,1 miljonit eurot ning aasta lõpuks olid kõik sihtfondi vahendid välja laenatud. 31.12.2016 seisuga on sihtfondi laenude allahindlus 53 876 eurot. Kalapüügiühistute sihtfondi puhasväärtus 2016. aastal oli 1 029 253 eurot.

29.01.2016 allkirjastas sihtasutus Maaeluministeeriumiga Rahastamislepingu nr.10, Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks (MAK sihtfond). 31.12.2016 seisuga oli Maaeluministeerium teinud sihtfondi sisse makseid kokku summas 16 556 775 eurot. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti perioodi jooksul tekkepõhiseid intresse summas 68 340 eurot ja rahajäägilt riigikassas intresse summas 6 220 eurot. 31.12.2016 seisuga on sihtfondi laenude allahindlus 161 225 eurot. Fondi valitsemistasu arvestatakse aastast baastasuna 0,5% rahastamisvahendile tehtud sisse maksetest ja tulemustasuna 1% laenusaaajatele laenude vormis väljastatud summadelt. MAK sihtfondi puhasväärtus 2016. aastal oli 16 416 574 eurot.

MAK rahastamisvahendist sõlmiti 2016 aastal 33 laenulepingut kokku summas 5,6 miljonit eurot. MAK sihtfondist antud laenude jagunemist meetmete lõikes on kujutatud joonisel 5. Joonisel 6 on välja toodud MAK sihtfondi laenud maakonniti.

Joonis 5. MAK sihtfondi laenud meetmete lõikes

Joonis 6. MAK sihtfondi laenud maakondade lõikes

3. Nõuandeteenuse pakkumine

Alates 2015. aasta juulist töötab Maaelu Edendamise Sihtasutuse osana põllu- ja maamajanduse nõuandesüsteem, mis pakub maapiirkondade ja väikelinnade ettevõtjatele nõustamisteenuseid neile olulistes valdkondades. Maaeluministeeriumiga sõlmitud käsunduslepingu nr 180 alusel on põllumajandustootjate nõustamisel võimalik kasutada Maaelu Arengukava (MAK) vahenditest rahastatavat nõuandetoetust, mis on olenevalt valdkonnast kuni 90% nõustamise mahust, kuid mitte enam kui 3 000 eurot ettevõtja kohta aastas.

Nõuandeteenistust käsitletakse eraldiseisva majandusüksusena, millel on oma eelarve. Nõuandeteenistuse tegevust planeerib ja nõustab nõuandev nõukoda, kuhu kuuluvad Maaeluministeeriumi, põllumeeste esindusorganisatsioonide, teadusasutuste, jt huvitatud osapoolte esindajad. Nõuandeteenuste osutamiseks töötas 2016. aastal nõuandeteenistuses töölepingu alusel 22 konsulenti ning käsunduslepingu alusel 32 konsulenti.

2016. aastal osutati käsunduslepingu nr 180 alusel nõuandeteenuseid 602 kliendile, kellega sõlmiti 755 nõustamislepingut. Lepingute summaarne maht oli 21 078 tundi. Enim osutati nõuandeteenuseid taimekasvatuse, nõuetele vastavuse ja loomakasvatuse valdkonnas.

Nõuandeteenustest saadud müügitulu moodustas 2016. aastal 827 499 eurot.

4. Sihtasutuse tegevus riigi poolt antavate ülesannete täitjana

2016. aastal korraldati Põllumajandusministeeriumiga sõlmitud halduslepingu nr 297 punkti 1.4 kohaselt e-PRIA tugiteenuse pakkumist. Eesmärgiks oli juhendada maastikuelementide deklareerimise perioodil ja pindala- ning loomatoetuste taotlemise perioodil e-PRIA kaudu toetust taotlevaid isikuid ja suurendada läbi e-PRIA esitatavate andmete ning dokumentide osakaalu. Sihtrühmaks, kellele tuge pakuti, olid põllumajandustootjad, põllumajandussaaduste töötlejad ja turustajad ning teised maapiirkonnas tegutsevad ettevõtjad ja isikud, kes soovisid taotleda või kasutada PRIA pakutavaid teenuseid. e-PRIA kasutamise juhendamisel osales 46 konsulenti, kes kokku nõustasid 3 657 klienti.

2016. aasta suvel oli Eestis sigade Aafrika katku uusi puhangid. Sihtasutus sai Maaeluministeeriumi kantsleri poolt 05.07.2016 allkirjastatud kirjas nr 7.2-2/1302 suunise, milles palutakse kaaluda seoses sigade Aafrika katku levikuga toetuse maksmist seakasvatusega tegelevatele ettevõtjatele, kelle aastane müügitulu on väiksem kui 4 000 eurot ning füüsilistele isikutele, kes soovivad seakarja likvideerida. Vastavalt suunisele töötati välja ja kinnitati sihtasutuse nõukogu 16.07.2016 otsusega „Seakasvatajatele suunatud toetuse taotlemise ja menetlemise kord“. Sama otsusega kinnitati meetme alusel väljamakstavaks toetuste mahuks 120 000 eurot. Meetme alusel maksti toetust seakasvatuse likvideerimiseks ja sellest tulenevate kulude hüvitamiseks ühekordselt. Sihtasutuse poolt makstava toetuse suurus oli üks euro elus sea ühe kilogrammi kohta, kuid mitte rohkem kui 4 000 eurot ühe taotleja kohta. Meetme rakendamise käigus menetleti 8 toetuse taotlust. Välja maksti 7 toetuse taotlust, kokku summas 4 486 eurot (2015. aastal rahuldati 106 taotlust summas 47 192 eurot).

5. Maaelu maine kujundamine

2016. aastal tunnustas Maaelu Edendamise Sihtasutus taas maapiirkonna ettevõtjaid ja inimesi, kes on andnud panuse maaelu maine kujundamisele ning kes on oma tegevusega teistele eeskujuks. Välja anti järgmised aunimetused: parim lihaveisekarjakasvataja, parim piimakarjakasvataja, parim taimekasvataja, parim maamajanduseriala õpetaja, parim maamajanduseriala õpilane.

2003. aastast on sihtasutus kutsekoolide maamajanduserialade õpilastele maksnud õppetoetust. Õppetoetuse eesmärk on suunata noori kutseharidust omandama, tagamaks maaettevõtjaile haritud tööjõudu. Õppetoetuste suurus sõltub õpiedukusest ja õppevormist. Aruandeaastal uusi õppetoetuste lepinguid juurde ei sõlmitud, olemasolevate lepingute alusel maksti toetusi kokku 37 259 eurot 113 õpilasele. Sihtasutus on oma tegevuse jooksul õppetoetust kokku maksnud 1,87 miljonit eurot.

Alates 2016. aastast lõpetab MES järk-järgult toetuse maksmise ning uusi lepinguid juurde ei sõlmita. Maksmist jätkatakse vaid nendele õpilastele, kellega on leping juba sõlmitud.

Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli maamajandusega seotud õppekavade üliõpilastele ühekordse toetuse määramise raames maksti toetust kahele Eesti Maaülikooli üliõpilasele 1 250 eurot. 2016. aastal maksti õppetoetusi sihtasutuse oma tuludest, ka 2017. aastal maksab sihtasutus toetusi omavahendite arvelt.

6. Arendustegevus

2016. aasta sügisel alustati Maaeluministeeriumiga läbirääkimisi loodava Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks. Sihtfondi algseks rahaliseks mahuks on 7,2 miljonit eurot. Esialgselt on plaanitud kala töötlemisega alustavatele või tegelevatele ettevõtetele käivitada kaks finantstoodet: „Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“ ja „Pikaajaline investeerimislaen“. Rahastamisleping EMKF sihtfondi haldamiseks sõlmiti Maaeluministeeriumiga 18.01.2017.

7. Töökeskkond ja töötajad

Majandusaastal olulisi muudatusi sihtasutuse töötajaskonnas ei toimunud. Nõuandeteenust koordineerivasse valdkonda lisandus üks töötaja. Finantsteenuste valdkonda lisandus kaks töötajat, kelle värbamise vajaduse tingis tagatisportfelli jätkuv tõus.

Taandatuna täistööajale oli sihtasutuse töötajate keskmine arv 2016. aastal 38: finantsteenuste valdkonnas 10 töötajat, nõuandeteenistuses 28 töötajat. Juhatuse liikmeid oli 3, juhatuse koosseisus muudatusi ei toimunud.

31.12.2016 seisuga töötas sihtasutuses töölepingu alusel 11 töötajat finantsteenuste valdkonnas ja 22 töötajat nõuandeteenistuse valdkonnas. Sõlmiti 48 töötajaga võlaõiguslikku lepingut. 31.12.2016 seisuga oli 32 käsunduslepingut nõuandeteenistuse valdkonnas.

2016. aastal vahetus sihtasutuse nõukogu koosseisus kuus liiget ja kutsuti tagasi kaks liiget. 31.12.2016 seisuga oli sihtasutuse nõukogu koosseis 13 liikmeline.

Töötajate täiendkoolitamise kavandamisel jätkati varasema praktikaga, mille kohaselt sobivate koolituste valimisel lähtutakse töötaja vajadustest ning juhatuse tähelepanekutest. Finantsteenuste valdkonna töötajatele viidi läbi tabelitöötlusprogrammi Excel koolitus andmehalduse tõhustamiseks.

2016 aastal täiendati ning süstematiseeriti dokumendihaldussüsteemi ning töötajate andmete kajastamist süsteemis.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	33 858 915	24 980 360	2
Nõuded ja ettemaksed	6 977 320	4 032 729	3
Kokku käibevarad	40 836 235	29 013 089	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	26 473 989	21 616 957	3
Materiaalsed põhivarad	1 160 227	1 171 482	5
Kokku põhivarad	27 634 216	22 788 439	
Kokku varad	68 470 451	51 801 528	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	443 389	130 785	6
Eraldised	1 930 516	2 427 451	7
Kokku lühiajalised kohustised	2 373 905	2 558 236	
Pikaajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	20 845 032	5 463 226	6
Eraldised	5 576 349	5 166 141	7
Kokku pikaajalised kohustised	26 421 381	10 629 367	
Kokku kohustised	28 795 286	13 187 603	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	33 206 971	33 206 971	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	5 406 954	5 564 192	
Aruandeaasta tulem	1 061 240	-157 238	
Kokku netovara	39 675 165	38 613 925	
Kokku kohustised ja netovara	68 470 451	51 801 528	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	937 504	579 900	10
Netotulu finantsinvesteeringutelt	870 600	780 132	11
Tulu ettevõtlusest	2 502 601	1 974 668	12
Muud tulud	81 890	291 987	13
Kokku tulud	4 392 595	3 626 687	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-173 702	-160 858	14
Mitmesugused tegevuskulud	-1 826 471	-2 641 000	15
Tööjõukulud	-1 247 143	-807 301	16
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-36 713	-33 433	5
Muud kulud	-47 326	-141 333	17
Kokku kulud	-3 331 355	-3 783 925	
Põhitegevuse tulem	1 061 240	-157 238	
Aruandeaasta tulem	1 061 240	-157 238	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	1 061 240	-157 238	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	36 713	33 433	5
Muud korrigeerimised	160	0	
Kokku korrigeerimised	36 873	33 433	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-7 801 623	-1 476 007	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	15 607 683	1 816 826	6,7
Kokku rahavood põhitegevusest	8 904 173	217 014	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-25 618	-41 611	5
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-25 618	-41 611	
Kokku rahavood	8 878 555	175 403	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	24 980 360	24 804 957	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	8 878 555	175 403	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	33 858 915	24 980 360	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	33 206 971	5 564 192	38 771 163
Aruandeaasta tulem		-157 238	-157 238
31.12.2015	33 206 971	5 406 954	38 613 925
Aruandeaasta tulem		1 061 240	1 061 240
31.12.2016	33 206 971	6 468 194	39 675 165

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse asutajaõigusi teostab Eesti Vabariigi Maaeluministeerium. Sihtasutuse eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkonna ettevõtlust, luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta maaettevõtluse konkurentsivõimet.

Sihtasutuse tegevust laenamisel, tagamisel, toetamisel, finantskorraldusvahendite rakendamisel ja sihtfondide haldamisel reguleerivad Euroopa Komisjoni riigiabi load, teatised, määrused ning Maaelu ja Põllumajandusturu ning Kalandusturu korraldamise seadus.

Riigivaraseaduse tähendusest tulenevalt on Maaelu Edendamise Sihtasutus riigi sihtasutus.

Sihtasutuse tegevus finantseerijana on krediidi andmine maaettevõtjatele ja mittetulundusühingutele otse või läbi edasilaenavate institutsioonide, milleks on pangad, liisingettevõtted ja hoiu-laenuühistud. Sihtasutuse käsutuses olev raha laenatakse edasi sihtotstarbeliselt. Käesoleva aruande koostamise hetkel ei oma sihtasutus kohustust maksta finantseerimisasutuste, maaettevõtjate ja mittetulundusühingute poolt sihtasutusele tagasi makstud summasid tagasi riigieelarvesse.

Sihtasutuse tegevus tagajana on käendada või garanteerida finantseerimisasutuste ees maaettevõtjate ja mittetulundussektori laene. Sihtasutuse tagatis on tagatis ettevõtja ja mittetulundussektori võlakohustustele. Sihtasutuse tegevus finantskorraldusvahendite rakendajana on laenu, tagatis ja riskikapitalifondide loomine ning haldamine. Sihtfondide haldamisel on sihtasutusel õigus valitsemistasule, mille suurus ja finantseerimisallikas lepatakse kokku sihtasutuse ja maaeluministeeriumi vahelistes rahastamislepingutes.

Toetustest annab sihtasutus toetust kutseõppeasutuste maamajanduslike erialade õpilastele ja riigieelarve seadusest ning teistest seadustest ja määrustest tulenevaid riiklikke toetusi.

Kutsehariduse omandajatele antava toetuse eesmärk on toetada kutsehariduse omandamist ja motiveerida koolide lõpetajaid asuma tööle maapiirkondade ettevõtetes. 2016. aastal sihtasutusele õppetootuste maksmiseks riigieelarvest vahendeid ei eraldatud. Sihtotstarbelise eraldisena anti 2016. aastal sihtasutusele vahendeid e-PRIA kasutamise juhendamiseks. Toetuse eesmärgiks oli e-PRIA kaudu toetust taotlevate isikute arvu ning esitatavate andmete ja dokumentide osakaalu suurendamine arvestusega, et mõne aasta pärast oleks võimalik PRIA-le taotlused esitada vaid e-PRIA vahendusel. Samuti anti 2016. aastal sihtotstarbelise eraldisena vahendeid seoses sigade aafrika katku (SAK) puhanguga. Toetuse eesmärgiks oli SAK tõrjeks vajalike bioohutuse meetmete ja abinõude rakendamise alase teabe levitamine.

Maaelu Edendamise Sihtasutuse 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava ja riigieelarve seadusega. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhiohused on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid, avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded. Riigi raamatupidamise üldeeskirjas esitatud arvestuspõhimõtted moodustavad sihtasutuse jaoks osa heast raamatupidamistavast, kuna sihtasutus on riigi valitseva mõju all olev sihtasutus.

Riigi raamatupidamise üldeeskirjadest tulenevalt on sihtasutusel kohustus esitada saldoandmikke.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool. Maaelu Edendamise Sihtasutuse 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Äriregistri teabesüsteemis. Koostamisel on kasutatud Äriregistri teabesüsteemi vorme ja lisasid, mis osaliselt erinevad oma esitlusviisi poolest riigi raamatupidamise üldeeskirja arvestuspõhimõtetest.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, aktsiaid, väärtipabereid, viitlaekumisi ning lühi- ja pikaajalisi laene ja nõudeid.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvarad on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtuvalt sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Laene, mille tagasinõude lõpptähtaeg on pikem kui üks aasta kajastatakse pikaajaliste laenudena. Lühiajaliste laenudena kajastatakse lühiajalisi laene ja pikaajaliste laenude lühiajalist osa, mis kuulub tasumisele järgmisel aruandeperioodil.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui sihtasutus kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval, st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab Maaelu Edendamise Sihtasutus omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha ja pangakontode kirjel olevaid arvelduskontode jääke krediidiasutustes ja riigikassas (v.a arvelduskrediit) ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite, mille puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutatehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused hinnatakse ümber eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka välisvaluutakursside alusel. Aruandeperioodil ei ole sihtasutus välisvaluutas tehinguid teostanud ega saanud välisvaluutatehingutest kasumeid ega kahjumeid.

Finantsinvesteeringud

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpapereid (aktsiad, võlakirjad, fondide osakud jne) ning kindla lunastustähtajaga väärtpapereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast. Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtpapereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse) ning kindla lunastustähtajaga väärtpapereid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja muudesse omakapitali- ja võlainstrumentidesse (v.a osalused tütar- ja sidusettevõtjates ja lunastustähtajani hoitavad investeeringud) kajastatakse nende õiglasest väärtuses, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Õiglase väärtusena kasutatakse bilansipäeva börsinoteeringut. Kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o algne soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Finantsinvesteeringuid võlakirjadesse ja muudesse võlainstrumentidesse, mida hoitakse lunastustähtajani, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära.

Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval. Aruandeperioodil ei ole sihtasutus finantsinvesteeringuid teostanud.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ja ettemakseid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o soetusväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Iga nõude laekumise tõenäosust on hinnatud võimaluse korral eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kui aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude laekumiseks.

Tingimuslikud varad ja nende kajastamine

Tingimuslik vara on võimalik vara, mille realiseerumine ei ole kindel. Tingimuslikke varasid ei kajastata ettevõtte bilansis, kuid informatsioon oluliste tingimuslike varade kohta avalikustatakse aruande lisades. Lootusetuks tunnistatud nõue ise kui ka tema allahindlus vastaval kontraktool kantakse bilansist välja. Nõuet loetakse lootusetuks, kui ettevõtte puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks (näit. võlgnikule on väljakuulutatud pankrot ning pankrotipesas olevatest varadest ei piisa nõude tasumiseks). Lisades tingimuslike varade all kajastatud sihtasutuse nõuded ja sihtfondide nõuded hoitakse lahus. Lisades ei avalikustada selliseid tingimuslikke varasid, mille realiseerumine on vähemtõenäoline kui mitterealiseerumine.

Laenude hindamine

Sihtasutus tegutseb pankade ja liisingfirmade finantseerijana, mis annavad saadud finantseeringu edasi lepinguliselt määratletud klientidele. Samuti annab sihtasutus otselaene vastavalt nõukogu poolt kinnitatud laenumetmetele.

Allahindlused võimalike laenukahjumite katteks seisuga 31. detsember 2016 ja 2015 on kajastatud vastavalt sihtasutuse riskide hindamise ja eraldiste moodustamise juhendis kehtestatud arvestuspõhimõtetele ning näitavad tõenäolise kahjumi hinnangulist suurust. Ebatõenäoliselt laekuvad laenud koosnevad individuaalsest allahindlusest sihtasutuse poolt hoiu-laenuühistutele ja otse laenusaaajale antud laenudele. Laenud klassifitseeritakse nelja riskiklassi: korras, riskantne, kahtlane ja kardetav.

Allahindluse taseme määramisel on arvestatud olulisi teadaolevaid tegureid, mis mõjutavad laenude tagasisaamist ning tagatise olemasolu korral selle väärtust. Lõplikud kahjumid võivad erineda antud hinnangutest. Allahindluse tegemisel arvestatakse eelkõige järgnevaid faktoreid: tagatise olemasolu ja piisavus;

laenaja finants-majanduslik olukord;

laenaja maksekäitumine;

meetmed, mida on tarvitusele võetud probleemse kliendi finantsolukorra parandamiseks;

bilansipäeva eelne ja järgne turu üldseisund ning sündmused.

Kulu ebatõenäoliselt laekuvate laenusummade allahindlusest kajastatakse perioodi tulemiaruanne kirjel "Mitmesugused tegevuskulud".

Aruandeperioodil laekunud, kuid eelnevalt allahinnatud laenuõuded ning allahindluse vähendamised kajastatakse samal kulukirjel vastukandena. Intressi mittekanndavad laenu ja turuintressimäärast erineva intressimääraga laenu kajastatakse nõude tekkimisel nüüdisväärtuses kasutades sihtasutuse sisemist intressimäära ning nõude nimiväärtuse ja nüüdisväärtuse vahe on amortiseeritud nõude maksmistähtjani jäänud perioodi jooksul. Laenu ümberhindlus nüüdisväärtusesse kajastatakse tulemiarunde kirjel "Netotulu finantsinvesteeringutelt".

Vastavalt sihtasutuse nõukogu otsusele on sihtasutuse sisemine intressimäär (baasintress) Euroopa Keskpanka poolt avaldatud Euroopa Keskpanka põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav intressimäär pluss 0,5%. Aruandeperioodil sihtasutus ei ole andnud sisemisest intressimäärast madalama intressiga laenu ning sihtasutuse bilansis nüüdisväärtusesse ümberhindatud laenu ja nõudeid ei ole.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Põhivara kulumit arvestatakse lineaarmetodil, lähtudes vara majanduslikult kasulikust elueast. Kuluminormid on sihtasutuses kasutusel olevatel põhivara gruppidel alljärgnevad:

- masinad ja seadmed 33-40%;
- kontoriinventar 25-33%;
- ehitised 2%;
- kunstiteosed 0%;
- maa 0%.

Riigiraamatupidamise üldeeskirja paragrahvi 41 lõike 1 muutmisest ning paragrahvile 58 uue rakendusätte lõige 15 lisamisest tulenevalt tõsteti materiaalse ja immateriaalse põhivara, kinnisvarainvesteeringute ja bioloogilise vara arvelevõtmise piirmäär 5 000 euroni ilma käibemaksuta. Põhivara soetusmaksumus alla 5 000 euro kanti bilansist seisuga 31.12.2016 välja.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tasumata arveid, viitvõlgasid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi ja eraldisi.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud kohustise eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki kohustisega otseselt seotud tehingukulutusi. Kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtuvalt sellest, kas kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast. Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Kõik teadaolevad finantskohustised ja eraldised kajastatakse bilansis, kui nende suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata ning nende realiseerumine on tõenäoline.

Finantskorraldusvahendi sihtfondid

Sihtasutus valitseb vesiviljelusega tegelevatele ettevõtete laenu sihtfondi (Kalanduse sihtfondi), kalanduse tootjate investeeringute kaasfinantseerimise laenu sihtfondi (Kalapüügiühistute sihtfondi), vesiviljelusega tegelevatele ettevõtete käibekapitali laenu finantseerimise sihtfondi (KFI käibelaenu sihtfond), Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi (MAK sihtfond).

Kalanduse ja Kalapüügiühistute sihtfondi eesmärgiks on ettevõtete kavandatavate investeeringute kaasfinantseerimine laenu näol. KFI käibelaenu sihtfond moodustati Kalanduse sihtfondi tagasilaekunud maksetest vesiviljelusega tegelevatele ettevõtete käibekapitali laenu finantseerimiseks. MAK sihtfondi eesmärgiks on finantseerida põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise ning maaettevõttele mitmekesistamise valdkonnas kavandatavaid investeeringuid.

Sihtasutus valitseb sihtfondide vahendeid sihtasutuse põhikirja punktis 2.2.2 sätestatu alusel. Sihtfondide vahendeid hoitakse sihtasutuse varast lahus.

Sihtasutuse ülesanne on laenu taotluste menetlemine, taotlejate krediivõimelisuse hindamine, krediteerimisotsuste langetamine, laenu vormistamine, pantide seadmise korraldamine, laenu väljastamine, monitooring ja haldamine s.h. iga-aastane laenu portfelli audit ning hinnangu andmine portfelli väärtusele ja kvaliteedile. Sihtfondide laenudest tulenevad hüved ja riskid ei ole seotud sihtasutuse põhitegevuse tulemiga. Sihtfondide vahenditest laenu tegevuse korraldamiseks kasutab sihtasutus oma laenu tegevuses juba kehtivaid reegleid, mis on kooskõlastatud Maaeluministeeriumiga.

Sihtasutuse ja sihtfondide laenu tegevust reguleerivad dokumendid on järgmised:

sihtasutuse põhikirja; laenu ja laenu tagatiste teenindamise, krediidiriski jälgimise ning allahindluste ja eraldiste moodustamise põhimõtted; riskide hindamise ja eraldiste moodustamise juhend; nõuete lootusetuks tunnistamise kord; nõuete võõrandamise kord; rahaliste vahendite kasutamise kord ja arvestus.

Sihtfondide vahenditest antavate laenu kriteeriumid on fikseeritud rahastamislepingutes.

Sihtfondide vahenditest antava laenu intress ei ole madalam, kui krediidi- või finantseerimisasutuse laenuotsuse tingimustes või intressi määramise aluseks on krediidi- või finantseerimisasutuse antud krediidirating või intress määratakse Euroopa Komisjoni viite ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodist vastavalt ettevõtja krediidiratingule ja pakutavale tagatisele. Kui laenuvõtja kohta puuduvad andmed varasemate laenu ja nende tagasimaksmise kohta või tal ei ole bilansile tuginevat krediidiratingut (näiteks tegevust alustavad ettevõtjad) suurendatakse Eesti Vabariigile kehtestatud baasmäära vähemalt 400 baaspunkti võrra.

Sihtfondide väärtuse hindamine ja vahendite tagastamise põhimõtted

Sihtfondi vara puhasväärtuse määramiseks arvutatakse sihtfondi varade väärtus, millest arvatakse maha nõuded sihtfondi vastu, mis tulenevad valitsemistasudest ja muudest sihtfondi valitsemisega seotud Maaeluministeeriumi poolt eelaktsepteeritud (lubatud) kuludest. Vara väärtuse määramise põhimõtete ja meetodite valikul ning kasutamisel arvestab sihtasutus lisaks õigusaktidele ja rahastamise lepingule üldist õigustatud huvi ning sihtfondi liiki, poliitikat, kehtivaid reegleid ja standardeid, samuti võimalike alternatiivsete hindamismeetodite põhimõtteid ja nende usaldusväärsust. Õiglase väärtuse (vara tõenäoline müügihind, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustust teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus) leidmisel, teeb sihtasutus hindamise otsuse ja hindamise põhimõtted üldjuhul dokumenteeritud viitega ning neid piisava selgusega kirjalikult põhjendades.

Sihtfondide rahaliste vahendite jääk kontol (hoius) võetakse arvesse nominaalväärtuses. Debitoorse võlgnevuse õiglase väärtuse määramisel hinnatakse debitoorsed võlgnevused tõenäoliselt laekuvates summades. Kui see aga ei ole võimalik või asjakohane, siis kasutatakse teisi eelkõige üldtunnustatud meetodeid. Kinnisasja väärtus määratakse atesteeritud kinnisvarahindaja poolt antud hindamisakti alusel või muul sihtfondide tingimustes sätestatud viisil. Muu võimaliku sihtfondide vara väärtuseks on selle õiglase väärtus. Avaldatud sihtfondide vara puhasväärtus kehtib kuni järgmise puhasväärtuse avaldamiseni.

Sihtfondide vahenditest on abikõlblikud ka laenu väljastamisega tekkinud kahju ja sihtfondide varade ümberhindamise kulu.

Sihtfondide raames välja antud laenudest sihtasutusele tekkinud kahju hüvitamine toimub sihtfondide vahendite arvelt ka pärast sihtfondide tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppu. Kalanduse sihtfondi raames tehtavad tegevused olid abikõlblikud kuni 31. detsembrini 2015. aasta ning Kalapüügiühistute sihtfondi raames tehtavad tegevused on abikõlblikud kuni 30. juunini 2016. aastal. Kalanduse kui ka Kalapüügiühistute sihtfondi laekunud kõik rahalised vahendid laenati välja abikõlblikkuse perioodil ja seetõttu ei tekkinud sihtasutusel kohustust sihtfondi laekunud vahendite tagastamiseks.

MAK sihtfondi raames tehtavad tegevused on abikõlblikud kuni 31. detsembrini 2023. aastal. Sihtasutus tagastab PRIA-le 31. detsembrini 2023. a. seisuga kasutamata rahalised vahendid hiljemalt 1. märtsiks 2024. aastal.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Tagatud laenu riskide hindamine ja tagatiskahjumite eraldiste moodustamine

Eraldis tagatiskahjumite katmiseks väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda tagatava laenu mittetagastamisest laenu saaja poolt krediidasutustele, mille tulemusena kuulub tagatud ulatuses (maksimaalselt 80% laenusaldost) laenu tasumisele sihtasutuse poolt. Nimetatud kahjude ennetamiseks on moodustatud eraldis.

Sihtasutuse poolt tagatud laenu hindamisel kasutatakse nelja kategooriat, kus laenu riskitase ulatub korras laenudest kahjumisse kantavate laenuideni. Vastavalt laenu riskitasemele moodustatakse tagatiskahjumite eraldised iga laenu kohta individuaalselt alates 0% kuni 100% tagatud summalt. Riskikategooriasse paigutamise aluseks on iga tagatava laenu analüüs, mille käigus hinnatakse laenu saaja finantsmajanduslikku olukorda ja võimekust tasuda laenu põhiosa ning intressimakseid.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine toimub riigieelarvest Maaeluministeeriumi kaudu.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Varade sihtfinantseerimise korral kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna selles perioodis, millal sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis põhivarana arvele.

Toetuste maksmise mahud ja saajad kinnitatakse sihtasutuse nõukogu otsustega.

Tulud

Sihtasutuse tulu koosneb tagatistasudest, sihtfinantseerimisest ja toetustest, tagatis- ja sihtfondide valitsemistasudest ning intressi- ja nõustamisteenuste tulust. Tagatistasu teenitakse krediidi- ja finantseerimisasutustele väljastatud tagamiskohustuse eest. Intressitulu teenitakse väljastatud laenudelt (s.h edasilaenavatelt finantsinstitutsioonidelt), tähtajalistelt deposiitidelt, võlakirjadelt ja pangakontode saldodelt. Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Tulud kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulud

Sihtasutuse kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisega kaasnevad mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatakse soetamise momendil kuluna, mitte varade ega varude soetusmaksumusena.

Seotud osapooled

Informatsioon avaldatakse järgmiste isikutega tehtud tehingute kohta:

- 1) nõukogu ja juhatuse liikmed ja nende pereliikmed (edaspidi seotud isikud), kelleks loetakse abikaasa, elukaaslane ja laps;
- 2) sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle seotud isikutele üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Seotud isikutega tehtud tehingute informatsioon avaldatakse järgmiste tehinguliikide lõikes:

- 1) tööjõukulu;
- 2) toetuste andmine ja saamine;
- 3) kaupade ja teenuste ost-müük;
- 4) laenude andmine ja saamine;
- 5) garantiide ja tagatiste andmine ja saamine;
- 6) muud tehingud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Nõudmiseni hoiused krediidasutustes	2 211 984	1 233 018
Nõudmiseni hoiused Riigikassas	14 646 931	3 747 342
Tähtajalised hoiused krediidasutustes ja Riigikassas	17 000 000	20 000 000
Kokku raha	33 858 915	24 980 360

Lühiajaliste ja katkestatavate hoiuste keskmine intressimäär 2016. ja 2015. aastal oli vastavalt 1,23% ja 1,17%.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	152 592	152 592	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	152 592	152 592	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	92	92	0	0	4
Muud nõuded	7 142	7 142	0	0	
Ettemaksed	6 234	6 234	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	6 234	6 234	0	0	
Tekkepõhised intressid laenudelt ja deposiitidelt	252 426	252 426	0	0	
Tagatistasude nõuded	617 552	617 552	0	0	
Laenud krediidi ja finantseerimisasutuste vahendusel	11 652 805	2 698 720	5 593 701	3 360 384	
Laenud ettevõtjatele	10 314 422	1 261 990	6 578 278	2 474 154	
Laenud hoiu-laenuühistutele	1 523 557	677 079	846 478	0	
Laenud mittetulundusühingutele	513 720	321 144	189 513	3 063	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud ja nõuded	-889 024	-175 413	-545 079	-168 532	
Laenud kalanduse sihtfondist	4 085 802	77 778	2 456 173	1 551 851	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud kalanduse sihtfondi	-1 393 680	-26 530	-837 809	-529 341	
Laenud Kalapüügiühistute sihtfondist	1 077 520	1 077 520	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud Kalapüügiühistute sihtfondi	-53 876	-53 876	0	0	
Laenud KFI käibelaenu sihtfondist	300 000	37 583	262 417	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud KFI käibelaenu sihtfondi	-168 750	-21 140	-147 610	0	
Laenud MAK sihtfondist	5 614 000	68 391	2 119 906	3 425 703	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud MAK sihtfondi	-161 225	-1 964	-60 880	-98 381	
Kokku nõuded ja ettemaksed	33 451 309	6 977 320	16 455 088	10 018 901	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	223 644	223 644	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	223 644	223 644	0	0	
Muud nõuded	46 774	46 774	0	0	
Ettemaksed	9 246	9 246	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	9 246	9 246	0	0	
Tekkepõhised intressid laenudelt ja deposiitidelt	163 768	163 768	0	0	
Tagatistasude nõuded	517 098	517 098	0	0	
Laenud krediidi ja finantseerimisasutuste vahendusel	13 361 697	1 767 433	7 351 042	4 243 222	
Laenud ettevõtjatele	5 464 194	608 059	3 294 766	1 561 369	
Laenud hoiu-laenuühistutele	1 656 199	196 567	1 459 632	0	
Laenud mittetulundusühingutele	648 259	485 635	151 901	10 723	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud ja nõuded	-585 215	-94 681	-382 405	-108 129	
Laenud kalanduse sihtfondist	5 048 802	109 186	2 407 564	2 532 052	
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud kalanduse sihtfondi	-904 780	0	-451 001	-453 779	
Kokku nõuded ja ettemaksed	25 649 686	4 032 729	13 831 499	7 785 458	

Ostjatelt laekumata arvetes on seisuga 31.detsember 2016. a. kajastatud PRIA-st laekumata sihtotstarbelised toetused ja tagasinõudmisel õppetootused. Muude nõuete all on kajastatud bilansipäeval arvele võetud, kuid laekumata muud nõuded.

Laenud krediidi ja finantseerimisasutuste vahendusel keskmine tootlus seisuga 31. detsember 2016. a. ja 2015. a. oli vastavalt 1,20% ja 1,38%. Sihtasutuse otselaenude keskmine tootlus (laenud ettevõtjatele, laenud hoiu-laenuühistutele ja laenud mittetulundusühingutele) seisuga 31. detsember 2016. a. ja 2015. a. oli vastavalt 4,74% ja 5,20%. Sihtasutuse omavahenditest antud laenude keskmine tootlus seisuga 31. detsember 2016. a. ja 2015. a. oli vastavalt 2,83% ja 2,62%. Kõikide laenude alusvaluuta on euro.

Laenude allahindlus on moodustatud sihtasutuse otselaenudele. 2016. aastal on ebatõenäoliselt laekuvate laenude ja nõuete saldo kasvanud summas 303 809 eurot. Informatsiooni ebatõenäoliselt laekuvate laenude ja nõuete kulu kohta vaata Lisa 15. Sihtotstarbelistele laenudele, mis on laenatud läbi litsentseeritud krediitiasutuste või nende kontserni kuuluvate finantseerimisasutuste, allahindlus puudub.

Kalanduse sihtfondi vahenditest on seisuga 31. detsember 2016. a. sõlmitud 14 laenulepingut ja laenuportfelli suurus seisuga 31.detsember 2016. a. oli 4 085 802 eurot. Keskmiseks laenulepingu suuruseks kujunes 291 843 eurot ja laenu pikkuseks 9 aastat. Keskmiseks intressiks oli 4,03%. Kalanduse sihtfondi laenudele on seisuga 31.detsember 2016. a. moodustatud allahindlusi summas 463 000 eurot ja maha kanti laene summas 488 900 eurot. Informatsiooni sihtfondi haldamise ja väärtuse kohta vaata Lisa 6.

Kalapüügiühistute sihtfondi vahenditest on seisuga 31. detsember 2016.a. sõlmitud 1 laenuleping ja laenuportfelli suurus seisuga 31.detsember 2016. a. oli 1 077 520 eurot. Laenu pikkuseks on üks aasta ja mida plaanitakse pikendada. Laenu intressiks oli 3,00%. Kalapüügiühistute sihtfondi laenudele on seisuga 31.detsember 2016. a. moodustatud allahindlusi summas 53 876 eurot. Informatsiooni sihtfondi haldamise ja väärtuse kohta vaata Lisa 6.

Kalanduse sihtfondi tagasilaeunud fondivahenditest moodustati uus vesiviljelusettevõtete käibekapitali laenu finantseerimise sihtfond

(KFI käibelaenu sihtfond). KFI käibelaenu sihtfondi vahenditest on seisuga 31. detsember 2016. a. sõlmitud 5 laenulepingut ja laenuportfelli suurus seisuga 31. detsember 2016. a. oli 300 000 eurot. Keskmiseks laenulepingu suuruseks kujunes 60 tuhat eurot ja laenu pikkuseks 3 aastat. Keskmiseks intressiks oli 4,51%. KFI käibelaenu sihtfondi laenudele on seisuga 31. detsember 2016. a. moodustatud allahindlusi summas 53 876 eurot. Informatsiooni sihtfondi haldamise ja väärtuse kohta vaata Lisa 6.

MAK sihtfondi vahenditest on seisuga 31. detsember 2016. a. sõlmitud 33 laenulepingut ja laenuportfelli suurus seisuga 31. detsember 2016. a. oli 5 614 000 eurot. Keskmiseks laenulepingu suuruseks kujunes 170 tuhat eurot ja laenu pikkuseks 8 aastat. Keskmiseks intressiks oli 3,07%. MAK sihtfondi laenudele on seisuga 31. detsember 2016. a. moodustatud allahindlusi summas 161 225 eurot. Informatsiooni sihtfondi haldamise ja väärtuse kohta vaata Lisa 6.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	1 952	0	2 884
Käibemaks	92	0	0	311
Üksikisiku tulumaks	0	18 104	0	14 824
Sotsiaalmaks	0	35 530	0	30 068
Kohustuslik kogumispension	0	1 690	0	1 411
Töötuskindlustusmaksed	0	1 898	0	1 456
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	92	59 174	0	50 954

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

					Kokku
	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2014					
Soetusmaksumus	68 200	1 073 975	42 528	43 554	1 228 257
Akumuleeritud kulum	0	-7 160	-37 278	-20 515	-64 953
Jääkmaksumus	68 200	1 066 815	5 250	23 039	1 163 304
Ostud ja parendused	150	5 970	10 251	25 240	41 611
Amortisatsioonikulu	0	-21 480	-5 517	-6 436	-33 433
31.12.2015					
Soetusmaksumus	68 350	1 079 945	52 779	68 794	1 269 868
Akumuleeritud kulum	0	-28 640	-42 795	-26 951	-98 386
Jääkmaksumus	68 350	1 051 305	9 984	41 843	1 171 482
Ostud ja parendused	0	16 151	0	9 467	25 618
Amortisatsioonikulu	0	-21 480	-6 200	-9 033	-36 713
Muud muutused	0	0	0	-160	-160
31.12.2016					
Soetusmaksumus	68 350	1 096 095	43 426	58 982	1 266 853
Akumuleeritud kulum	0	-50 119	-39 642	-16 865	-106 626
Jääkmaksumus	68 350	1 045 976	3 784	42 117	1 160 227

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	12 933	12 933	0	0	
Võlad töövõtjatele	64 868	64 868	0	0	
Maksuvõlad	59 174	59 174	0	0	4
Muud võlad	13 529	13 529	0	0	
Saadud ettemaksed	292 885	292 885	0	0	
Kalanduse sihtfond	2 829 986	0	0	2 829 986	
Kalapüügiühistute sihtfond	1 029 253	0	0	1 029 253	
KFI käibelaenu sihtfond	569 219	0	0	569 219	
MAK sihtfond	16 416 574	0	0	16 416 574	
Kokku võlad ja ettemaksed	21 288 421	443 389	0	20 845 032	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	13 978	13 978	0	0	
Võlad töövõtjatele	53 703	53 703	0	0	
Maksuvõlad	50 954	50 954	0	0	4
Muud võlad	10 032	10 032	0	0	
Saadud ettemaksed	2 118	2 118	0	0	
Kalanduse sihtfond	4 385 706	0	0	4 385 706	
Kalapüügiühistute sihtfond	1 077 520	0	0	1 077 520	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 594 011	130 785	0	5 463 226	

Sihtasutus on sõlminud Maaeluministeeriumiga alltoodud rahastamislepinguid erinevate sihtfondide haldamiseks. Lepingutest tulenevalt on sihtasutuse ülesandeks laenutaotluste menetlemine, taotlejate krediivõimeelisuse hindamine, laenude vormistamine, pantide seadmise korraldamine, laenude väljastamine, monitooring ja laenulepingute haldamine. Samuti iga-aastane laenuportfelli audit ning hinnangute andmine laenuportfelli väärtusele ja kvaliteedile.

Sihtasutus sõlmis 10. detsembril 2012.aastal Maaeluministeeriumiga Rahastamislepingu nr.381 vesiviljelusega tegelevate ettevõtete laenu sihtfondi (Kalanduse sihtfond) haldamiseks. Maaeluministeerium on teinud eelnenud perioodidel sihtfondi sissemakseid kokku summas 4 900 000 eurot. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti perioodi jooksul tekkepõhiseid intresse summas 181 029 eurot.

Seisuga 31.12.2016.a oli sihtfondi laenude allahindlus 488 900 eurot ja laene oli mahakantud summas 463 000 eurot. Alates 01.juulist 2015.aastast saab sihtasutus sihtfondi valitsemistasusid sihtfondi varade arvelt, arvestusega 1% sihtfondi tehtud rahalistelt sissemaksetelt. Sihtasutus sai 2016.aastal Kalanduse sihtfondi valitsemistasusid summas 49 000 eurot. Informatsiooni sihtfondist väljastatud laenude kohta vaata Lisa 3. Kalanduse sihtfondi puhasväärtus seisuga 31.detsember 2016. aastal oli 2 829 986 eurot, seejuures fondi puhasväärtus langes eelmise perioodiga võrreldes kokku 1 555 721 eurot. Fondi puhasväärtuse suurem langus oli tingitud fondivahendist uue KFI käibelaenu fondi moodustumisest summas 735 850 eurot, laenusajate pankrotistumise tõttu tagasi laekumata jäävate laenude mahakandmisest summas 463 000 eurot ja tehtud laenude allahindlusest.

Sihtasutus sõlmis 14. detsembril 2015.aastal Maaeluministeeriumiga Rahastamislepingu nr.137 kalanduse tootjate ühenduste investeringute kaasfinantseerimise laenu sihtfondi (Kalapüügiühistute sihtfond) haldamiseks. Maaeluministeerium on eelmisel perioodil teinud Kalapüügiühistute sihtfondi sissemakseid kokku summas 1 077 520 eurot. Informatsiooni sihtfondist väljastatud laenude kohta vaata Lisa 3. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti tekkepõhiseid intresse summas 16 384 eurot. Seisuga 31.12.2016.a on

sihtfondi laenude allahindlus 53 876 eurot. Sihtasutus sai 2016. aastal Kalanduse sihtfondi valitsemistasusid summas 10 775 eurot. Kalapüügiühistute sihtfondi puhasväärtus seisuga 31.detsember 2016. aastal oli 1 029 253 eurot.

Sihtasutus sõlmis 08.03.2016.a aastal Maaeluministeeriumiga Rahastamislepingu nr 381 muutmise lepingu nr 50, mille kohaselt moodustati Kalanduse sihtfondi tagasilaekunud fondivahenditest uus vesiviljelusettevõtete käibekapitali laenu finantseerimise sihtfond (KFI käibelaenu sihtfond). KFI käibelaenu sihtfondi oli seisuga 31.12.2016.a. tehtud sissemakseid summas 735 850 eurot. Informatsiooni sihtfondist väljastatud laenude kohta vaata Lisa 3. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti perioodi jooksul tekkepõhiseid intresse summas 4 604 eurot. Seisuga 31.12.2016.a on sihtfondi laenude allahindlus 168 750 eurot. Sihtasutus sai 2016. aastal sihtfondi valitsemistasusid summas 2 485 eurot. KFI käibelaenu sihtfondi puhasväärtus seisuga 31.detsember 2016. aastal oli 569 219 eurot.

Sihtasutus sõlmis 29. jaanuaril 2016.aastal Maaeluministeeriumiga Rahastamislepingu nr.10 Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks (MAK sihtfond). Seisuga 31.detsember 2016.a. oli Maaeluministeerium teinud sihtfondi sissemakseid kokku summas 16 556 775 eurot. Informatsiooni sihtfondist väljastatud laenude kohta vaata Lisa 3. Sihtfondi vahenditest väljastatud laenudelt teeniti perioodi jooksul tekkepõhiseid intresse summas 68 340 eurot ja rahajärgilt riigikassas intresse summas 6 220 eurot. Seisuga 31.12.2016.a on sihtfondi laenude allahindlus 161 225 eurot. Sihtasutus sai 2016. aastal sihtfondi valitsemistasusid summas 53 535,32 eurot. MAK sihtfondi puhasväärtus seisuga 31.detsember 2016. aastal oli 16 416 574 eurot.

Lisa 7 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2015	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2016
Tagatiskahjude eraldis	7 593 592	1 224 488	-1 311 215	7 506 865
Kokku eraldised	7 593 592	1 224 488	-1 311 215	7 506 865
	31.12.2014	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2015
Tagatiskahjude eraldis	6 493 735	2 229 249	-1 129 392	7 593 592
Kokku eraldised	6 493 735	2 229 249	-1 129 392	7 593 592

Eraldise vähenemine 2016. aastal on tingitud hinnangute muutusest tagatiste väärtuste arvestamisel, laenuvõtjate bilanssidele tuginevate reitingute muutustest.

Eraldis on moodustatud tingimuslike kohustuste katteks, mida on kajastatud lisa 8. Eraldise tõenäoline realiseerumise suurus 2017. aastal on sõltuvuses ülesöeldud lepingute arvust ning laenuvõtjateks panditud varade väärtusest.

Väljamaksed kujutavad endast krediitiasutuste poolt ülesöeldud laenulepingutele tehtavaid kahju- ja ettemakseid. Ettemaksete puhul tehakse saadud kahju tasaarveldus ettemaksuga peale menetlusprotsesside lõppu ehk peale kõigi laenuvõtjateks vormistatud varade müüki. Seisuga 31.detsember 2016.a. oli krediitiasutuste poolt üles öeldud 27 laenulepingut, mille puhul algatati panditud varade müügi protsess. Väljamakse ootel olevate eraldiste suuruseks oli 1 930 516 eurot, mis moodustas 25,7% kogu tagatiskahjumite eraldisest.

Lisa 8 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
AS SEB Pank	15 731 541	13 808 491
AS SEB Liising	132 566	49 287
Swedbank AS	35 117 768	29 657 214
Swedbank Liising AS	288 218	113 412
Nordea Bank Finland Eesti filiaal	9 941 647	11 070 056
Nordea Finance Estonia	647 915	582 602
SIA UniCredit Leasing Eesti filiaal	2 873 312	1 018 466
Danske Bank Eesti filiaal	128 223	148 322
DNB Bank Eesti filiaal	622 147	826 974
LHV Pank AS	2 827 618	3 889 298
AS Eesti Krediidipank	2 068 653	1 247 647
Versobank AS	1 648 226	598 990
Tallinna Äripank AS	695 502	326 230
Bigbank AS	300 936	160 000
Kehtna Hoiu-Laenuühistu	1 600	27 249
Tartu Hoiu-Laenuühistu	150 996	75 339
AS Citadele banka Eesti filiaal	406 263	430 923
Pohjala Bank Eesti filiaal	4 158 178	2 480 107
Pohjala Finance Estonia AS	248 901	216 273
Krediidipanga Liisingu AS	41 278	58 406
SIA UniCredit Leasing	366 390	0
Kokku tingimuslikud kohustised	78 397 878	66 785 286
Tingimuslikud varad		
Sihtasutuse tingimuslikud nõuded	582 882	1 550 482
Kalanduse sihtfondi tingimuslikud nõuded	473 457	0
Kokku tingimuslikud varad	1 056 339	1 550 482

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Seisuga 31. detsember 2016. a. ja 2015. a. on sihtasutuse poolt tagatud laenude jääkväärtus krediidi ja finantseerimisasutustes vastavalt 142 447 802 eurot ja 123 469 714 eurot. Sihtasutuse risk ehk tinglik kohustus moodustab sellest vastavalt 78 397 878 eurot ehk 55,0% ja 66 785 286 eurot ehk 54,1%.

Tagatud laenude võimalike kahjude katteks on moodustatud tagatiskahjude eraldis (vt lisa 7).

Tingimuslikud varad

Sihtasutus kajastab bilansivälisel kirjel tingimuslike varade all tingimuslike nõuetena pankrotis või täitemenetluses olevate ettevõtete vastu suunatud laenu- ja tagatislepingutest tulenevaid ja teisi lepingulisi nõudeid.

Tingimuslikud nõuded võetakse bilansivälisel kirjel arvele lepingustes toodud nominaalväärtuses, mida perioodi jooksul korrigeeritakse vastavalt toimunud muutustele (pankroti või täitemenetluses) nõuete sissenõudmise protsessi käigus.

Analoogselt bilansis kajastatud varadega hoitakse sihtasutuse tingimuslikke nõudeid ja sihtfondide tingimuslikke nõudeid lahus ning nende osas peetakse eraldi arvestust.

Seisuga 31.12.2015 oli sihtasutuse tingimuslikke nõuete summa 1 550 482 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tingimuslikke nõuete summa kokku 1 056 339 eurot, sellest sihtasutuse tingimuslikke nõudeid summas 582 882 eurot ja Kalanduse sihtfondi tingimuslik nõue summas 473 457 eurot.

Lisa 9 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	111 080	4 087
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	10 442	11 112
1-5 aasta jooksul	10 267	21 030

Sihtasutus on sõlminud seitse kontoriruumi rendilepingut nõuandeteenuse pakkumiseks. Kontoriruumid asuvad Jõhvi, Kuressaare, Paide, Tartu, Valga ja Võru linnas ja Saku alevikus. Pikim leping on sõlmitud 2019. aasta novembrini.

Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad neto soetusmaksumuses

	2016	2015
	Saadud	Saadud
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
Nõuandetoetus	713 604	310 900
Kalandusfondi haldustasud	0	49 000
e-PRIA toetused	188 863	183 004
SAK tõrje teabetoetus	31 137	36 996
PRIA toetused	3 900	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	937 504	579 900

Sihtasutus sõlmis 01. juulil 2015. aastal Maaeluministeeriumiga käsunduslepingu nr.180 nõustamisteenuste pakkumiseks.

Nõuandeteenuste pakkumisel juhendatakse Maaeluministeeriumi määrusest "Nõuandetoetuse ja nõuandesüsteemi toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemine ja taotlemise menetlemise täpsem kord".

Sihtasutus maksis 2016. aastal e-PRIA (kasutamise juhendamise teenus) ja bioohutus meetmete (seakatku tõrjeks vajalike bioohutuse meetmete ja abinõude rakendamise alase teabe levitamise) toetusi vastavalt Maaeluministeeriumi halduslepingu nr.297 täiendavatele juhistele.

Lisa 11 Netotulu finantsinvesteeringutelt (eurodes)

	2016	2015
Intressitulu laenudelt	631 354	539 491
Intressitulu hoiustelt ja deposiitidelt	239 246	240 641
Kokku netotulu finantsinvesteeringutelt	870 600	780 132

Netotulu finantsinvesteeringutelt koosneb edasilaenavatelt krediidi-ja finantseerimisasutustelt saadavatest intressidest, sihtasutuse otselaenude intressidest ning pangakontodelt, deposiitidelt ja võlakirjadelt teenitavatest intressidest ning ümberhindlustest õiglasele väärtusele.

Minimaalne intressimäär edasilaenavatele krediidi-ja finantseerimisasutustele on Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav intressimäär pluss 0,5% aastas. Sihtasutuse otselaenudele määrab intressi sihtasutuse nõukogu vastavalt laenumetmele.

Lisa 12 Tulu ettevõtlusest (eurodes)

	2016	2015
Tagatistasud	2 282 911	1 897 697
Nõuandetoetuse saajate omaosalus ja turupõhine nõustamisteenus	103 895	52 471
Kalanduse sihtfondi valitsemistasud	49 000	24 500
Kalapüügiühistute sihtfondi valitsemistasud	10 775	0
KFI käibelaenu sihtfondi valitsemistasud	2 485	0
MAK sihtfondi valitsemistasud	53 535	0
Kokku tulu ettevõtlusest	2 502 601	1 974 668

Tagatistasuks on tagamiskohustuse eest võetav tasu määr, mida väljendatakse protsentides aasta kohta võlakohustusele antud tagatise summast. Tagatistasude suurus on 0,4% kuni 7,5% ja tasu on sõltuvuses krediitkvaliteedi reitingust. Tagatistasu võib sihtasutus võtta otsuse langetamise hetkel kehtivate määrade alusel, mis on sätestatud Komisjoni teatistes EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT C 155 20.06.2008, lk 10–22).

Üksikujuhtumil võib sihtasutus määrata tagatistasu leitud määrast väiksemana, kasutades järgmisi alandamise aluseid:

- regionaalne – tegevus toimub väljaspool linnasid;
- mikroettevõtte – töötajaid alla 10, bilansimaht ja käive alla 2 miljonit eurot;
- investeering loob uusi töökohti;
- teaduspõhiste ja innovatiivsete tehnoloogiate kasutamine;
- kohaliku tooraine kasutamine;
- alustav ettevõtte – asutamisest ei ole möödunud rohkem kui 12 kuud;
- naisettevõtjad – vähemalt 51% ettevõtte kapitalist kuulub naistele või ettevõtet juhib naine.

Iga loetletud põhimõte võib alandada krediitkvaliteedist tulenevat tasu ühe protsendipunkti võrra, kuid lõpptasu ei tohi olla väiksem kui 0,4%. Tagatisportfelli (vt.lisa 8) keskmine tootlus seisuga 31. detsember 2016. a. ja 2015. a. oli vastavalt 3,14% ja 3,13%.

Alates 01.juulist 2015.aastast saab sihtasutus Kalanduse sihtfondi valitsemistasusid sihtfondi varade arvelt, arvestusega 1% sihtfondi tehtud rahalistelt sissemaksetelt.

MAK sihtfondi valitsemistasusid makstakse kuni 31.12.2023. a. baastasuna ja tulemuspõhise tasuna. Baastasu makstakse 0,5% aastas sihtfondi tehtud rahalistelt sissemaksetelt. Tulemuspõhist tasu makstakse 1% sihtfondist väljastatud laenude summalt, mida ei ole veel sihtfondi tagasi makstud, arvutades proportsionaalselt ajaga alates laenusajaajale väljamaksmisest kuni laenu tagasimaksmiseni, tagasi maksmata jätmise puhul tagasinõudmismenetluse lõpuni või rahastamiskõlblikkuse perioodi lõpuni või lepingu lõpetamise kuupäevani olenevalt sellest, milline hetk on varasem. Alates 1. jaanuarist 2024. a. makstakse ainult tulemuspõhist valitsemistasu komponenti.

Lisa 13 Muud tulud

(eurodes)

	2016	2015
Õppetoetuste tagastamine	0	230
Viivised ja trahvid	56	159
Käsundus ja majanduslepingute tulu	2 016	31 582
Kapitalisüsti lepingutasu	0	9 362
Erakorralised tulud	79 818	250 654
Kokku muud tulud	81 890	291 987

Erakorraliste tuludena on 2016. ja 2015. aastal kajastatud pankroti- ja täitevmenetluste jaotistest saadud tulu ning 2016. a. lisaks kindlustushüvitisena saadud tulu.

Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
e-PRIA kulud	163 124	150 005
SAK tõrje teabetoetuse kulud	7 418	10 853
PRIA toetuse kulud	3 160	0
Kokku jagatud annetused ja toetused	173 702	160 858

Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tagamiskahjude eraldiste kulu	1 224 488	2 229 249	7
Ebatõenäoliselt laekuvate laenude ja nõuete kulu	320 753	168 521	
Sihtasutuse majanduskulu	179 944	207 398	
Nõuandeteenuse arendus ja majanduskulu	101 286	35 832	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 826 471	2 641 000	

Ebatõenäoliselt laekuvate laenude ja nõuete kuluna on 2016. aastal kajastatud laenude allahindluse suurenemine summas 303 809 eurot (vt lisa 3), muud ebatõenäolised nõuded summas 8 837 eurot, muude pikaajaliste nõuete allahindlus summas 5 000 eurot ja nõuetega seotud kulud summas 3 106 eurot.

Lisa 16 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	933 171	604 326
Sotsiaalmaksud	307 756	199 315
Töötuskindlustusmaksed	6 216	3 660
Kokku tööjõukulud	1 247 143	807 301
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	41	24

Palgakuluna on 2016. ja 2015. aastal kajastatud põhikohaga töötajatele töötasud vastavalt 608 291 ja 398 231 eurot, käsunduslepinguga töötajatele vastavalt 175 011 ja 58 911 eurot ning juhatuse ja nõukogu liikmete tasud vastavalt 149 869 ja 147 183 eurot. Sihtasutuses töötas taandatuna täistööajale 38 põhikohaga töötajat ja 3 juhatuse liiget. Käsunduslepingu alusel said tasu 48 töötajat. Seisuga 31.12.2016 oli Sihtasutuse nõukogu koosseis 13 liikmeline.

Lisa 17 Muud kulud

(eurodes)

	2016	2015
Toetus seakasvatajatele	4 336	47 192
Käsundus ja majanduslepingute kulu	0	30 604
Õppetoetused õpilastele	37 259	56 459
Muud annetused ja toetused	5 571	7 078
Mitte amortiseeritava põhivara allahindlus	160	0
Kokku muud kulud	47 326	141 333

2016. aastal maksis sihtasutus oma tulude arvelt seakasvatajatele toetusi vastavalt seakasvatajatele suunatud toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise korrale, mille sihtasutuse nõukogu kinnitas 14. juulil 2016. aastal. Toetust sai taotleda seakasvatuse likvideerimiseks ja sellest tulenevate kulude hüvitamiseks. Toetuse suuruseks oli üks euro elus sea ühe kilogrammi kohta, kuid mitte rohkem kui 4000 eurot ühe taotleja kohta.

2016. aastal maksis sihtasutus oma tulude arvelt maamajanduslike kutseõppeasutuste õpilastele õppetoetust, Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilastele ühekordset toetust, tunnustas parimaid maamajanduseriala õpilasi ja parimat õpetajat, andis välja parima piima- ja lihavedekasvataja aunimetused ning parima taimekasvataja aunimetuse.

Lisa 18 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016	31.12.2015
	Nõuded	Nõuded
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 224 226	51 398

2016	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 175 000	2 172
2015	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	51 398	2 370

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	149 869	147 183
Kesk-Eesti PÜ; tagatis, nõukogu liige	55 197	77 593
Sipa Masinaühistu; tagatis, nõukogu liige	15 389	28 249
Forestplanter OÜ; tagatis, nõukogu liige	343 682	360 000
Novutech OÜ; tagatis, nõukogu liige	239 636	170 893
Kalle Hamburgi talu (FIE); tagatis, nõukogu liige	78 125	93 750

Sihtasutus andis 2016. aastal seotud osapoolte ettevõtetele tagatise või laene millega kaasnes abielement alljärgnevalt:

Novutech OÜ-l vähendati ettevõtte võlakohustusele antava tagatise tagatistasu määra 4,6%-lt 2,6%-le, millega kaasnes vähese tähtsusega abi, mille rahaline brutoekvivalent on 13 181 eurot.

Forestplanter OÜ-l vähendati ettevõtte võlakohustusele antava tagatise tagatistasu määra 4,6%-lt 3,6%-le, millega kaasnes põllumajanduslik vähese tähtsusega abi, mille rahaline brutoekvivalent on 13 181 eurot.

Forestplanter OÜ-le anti Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi vahenditest laenu intressiga 2,55% aastas, millega kaasnes MAK meetme 4.1 "Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks" kohane abi, mille rahaline brutoekvivalent on 217 890 eurot.

Kesk - Eesti Põllumajandusühistule anti Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi vahenditest laenu intressiga 2,0% aastas, millega kaasnes MAK meetme 4.1 "Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks" kohane abi, mille rahaline brutoekvivalent on 10 423 eurot.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.03.2017

Maaelu Edendamise Sihtasutus (registrikood: 90000245) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RAUL ROSENBERG	Juhatuse liige	30.03.2017
MADIS REINUP	Juhatuse liige	30.03.2017
ANDRES VINNI	Juhatuse liige	30.03.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõukogule:

Arvamus

Oleme auditeerinud lehekülgedel 11 kuni 31 esitatud Maaelu Edendamise Sihtasutuse (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2016 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja netovara muutuste aruanne eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjasepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Anne Mobel
Vandeauditor nr 590

/allkirjastatud digitaalselt/
Veiko Hintsov
Vandeauditor nr 328

AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27
Roosikrantsi 2,
Tallinn 10119

4. aprill 2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Maaelu Edendamise Sihtasutus (registrikood: 90000245) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNE MOBEL	Vandeaudiitor	04.04.2017
VEIKO HINTSOV	Vandeaudiitor	04.04.2017

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muud finantsteenuste abitegevusalad, v.a kindlustus ja pensionifondid	6619	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6484064
Faks	+372 6484065
E-posti aadress	mes@mes.ee
Veebilehe aadress	www.mes.ee